

KINKHOESTVACCINATIE TIJDENS DE ZWANGERSCHAP

8.12.2025

Onderzoekers van Sciensano organiseerden in december 2025 een studie over kinkhoestvaccinatie tijdens de zwangerschap. Zij nodigden huisartsen en gynaecologen uit om deel te nemen aan een korte enquête. Het doel van deze studie is om een beter inzicht te krijgen in de praktijken rond kinkhoestvaccinatie in de prenatale zorg. Antwoorden worden volledig geanonimiseerd en helpen om preventiestrategieën verder te verbeteren.

Ter herinnering, kinkhoest is een bacteriële infectie van de luchtwegen veroorzaakt door *Bordetella pertussis*. Het ziekteverloop bestaat uit 3 stadia:

Fasen	Duur	Symptomen
Catarrale fase	1-2 weken	7 - 10 dagen na de infectie: gewone (neus)verkoudheid en malaise gevoel.
Paroxysmale fase	2-6 weken	Heftige hoestbuien gevolgd door lange gierende inhalatie. De hoestbuien treden vaak in de nacht op. Soms braakt de patiënt.
Reconvalescentie fase	2-12 weken	Losse hoest die nog enkele weken kan duren maar zelfs maanden kan aanhouden.

Complicaties doen zich het meest voor bij zuigelingen. De meest voorkomende complicaties bij zuigelingen zijn secundaire pneumonie en apneus. Bij volwassenen kunnen complicaties zoals otitis media, pneumonie, pneumothorax en ribfracturen voorkomen.

Diagnostiek

- + **PCR** op respiratoir staal (nasofaryngeale afname via eSwab) tot **3 weken na start van de symptomen**. Nadien neemt de hoeveelheid bacterieel DNA snel af, wat de kans verhoogt op een vals-negatieve PCR.
- + *Bordetella* IgG bij hoest >3 weken of bij langdurige klachten. In geval van twijfelachtige resultaten kan een serologisch opvolgstaal na 2 weken noodzakelijk zijn om de diagnose van een acute infectie te kunnen stellen. Opgelet, recente vaccinatie kan de serologie gedurende 1 jaar verstoren.
- + Bij kinderen < 1 jaar en ongevaccineerde kinderen < 4 jaar is PCR altijd zinvol, ongeacht de ziekteduur, omdat bij hen de bacterie zich langer kan handhaven terwijl de antistof respons bij hen juist pas relatief laat op gang komt.

Vaccinatie

Vaccinatie tegen kinkhoest gebeurt steeds met een combinatievaccin (DTP-vaccin) dat ook beschermt tegen difterie en tetanus. De vaccinatie voorkomt vooral ernstige complicaties van kinkhoest.

De vaccinatie tegen kinkhoest maakt deel uit van het gratis basisvaccinatieschema. Kinderen krijgen zes vaccins op volgende leeftijden: 8, 12 en 16 weken, 15 maanden, 6 jaar en 14 jaar. Wie niet of onvolledig gevaccineerd is, kan de vaccinaties best vervolledigen. Daarna wordt elke 10 jaar een herhalingsdosis met het DTP-vaccin aanbevolen.

Bescherming van jonge baby's

Omdat kinkhoest bij baby's ernstige gevolgen kan hebben, wordt aangeraden dat:

- + **Zwangere vrouwen** zich tijdens **élke zwangerschap** laten vaccineren tussen **week 24 en 32**. Zo krijgt de baby al antistoffen mee tijdens de zwangerschap.
- + Als de vaccinatie niet tijdens de zwangerschap gebeurde, wordt ze **onmiddellijk na de bevalling** toegediend.
- + Als de moeder niet tijdens de zwangerschap werd gevaccineerd (of minder dan twee weken voor de bevalling), is het aanbevolen dat **alle gezinsleden** die niet of meer dan vijf jaar geleden tegen kinkhoest gevaccineerd werden, een herhalingsvaccin krijgen.

Referenties

Survey Sciensano: <https://surveys.sciensano.be/index.php/622552?lang=nl>

<https://lci.rivm.nl/richtlijnen/kinkhoest>

<https://www.departementzorg.be/nl/infectieziekte/kinkhoest-pertussis>